

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 215.195 van 19 september 2011
in de zaak A. 201.673/XII-6693**

In zake: Abdelali HAOURIGUI
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jean-François De Bock
kantoor houdend te 1050 Brussel
Waterloosesteenweg 612
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het GEMEENSCHAPSONDERWIJS, vertegenwoordigd
door de scholengroep Midden-Brabant
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Marc Stommels
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Amerikalei 220 bus 14
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 9 september 2011, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van “de beslissing van de algemeen directeur van de Scholengroep Midden-Brabant d.d. 25 augustus 2011 waarbij besloten wordt de delibererende klassenraad van het Koninklijk Atheneum Zaventem niet opnieuw bijeen te roepen”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 15 september 2011, om 10.30 uur.

Staatsraad Pierre Barra heeft verslag uitgebracht.

Advocaten Jean-François De Bock en Joy Moens, die verschijnen voor de verzoekende partij, advocaat Jan Fransen, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is voor het schooljaar 2010-2011 ingeschreven in het eerste leerjaar van de eerste graad ASO in het koninklijk atheneum te Zaventem.

Einde juni 2011 kent de delibererende klassenraad aan verzoeker een oriënteringsattest C toe. De motivering luidt: “Examen 2: alles onvoldoende”.

3.2. Verzoekers moeder heeft op 30 juni 2011 een overleg met de directeur.

Deze laatste deelt met een brief van 4 juli 2011 mee dat “de aangebrachte elementen geen nieuwe bijeenkomst van de delibererende klassenraad noodzakelijk maakt”. Die beslissing steunt op volgende motieven:

“Aangezien Abdelali

- 5 jaartekorten (Engels, geschiedenis, aardrijkskunde, natuurwetenschappen en plastische opvoeding) behaalde,
- voor 3 examens van de eerste reeksen een onvoldoende behaalde,
- voor alle examens van de tweede reeks een onvoldoende behaalde,
- 12 onvoldoendes behaalde over de 4 dagelijkse werken heen”.

3.3. Vervolgens tekent de moeder van verzoeker beroep aan bij de interne beroepscommissie, stellende dat “[d]e motivatie van [haar] aanvraag is dat [haar] zoon in een moeilijke omgeving zijn schooljaar heeft doorgebracht”.

Op 24 augustus 2011 adviseert de beroepscommissie en op 25 augustus beslist de algemeen directeur van de scholengroep om de delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen.

De beslissing van 25 augustus 2011 van de algemeen directeur is de thans bestreden beslissing.

IV. De schorsingsvoorwaarden

4. Overeenkomstig artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de nietigverklaring van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

V. Beoordeling van de tweede schorsingsvoorwaarde

A. Eerste middel

Uiteenzetting

5. In het eerste middel voert verzoeker de schending aan van “het algemeen beginsel van behoorlijk bestuur ‘*audi alteram partem*’, en van het zorgvuldigheidsbeginsel”.

Verzoeker acht deze rechtsbeginselen geschonden omdat zijn moeder in haar beroepschrift van 4 juli 2011 gevraagd heeft om gehoord te worden door de beroepscommissie, die daarop niet is ingegaan.

Beoordeling

6. De wijze waarop de “betrokken personen”, zoals omschreven in artikel 2, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2002 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs (hierna: organisatiebesluit), hun standpunt naar voren kunnen brengen, is geregeld in het organisatiebesluit, te weten tijdens een overleg bij de directeur en aan de hand van een geschreven bezwaarschrift bij de beroepscommissie. Verzoeker heeft van beide gelegenheden gebruik gemaakt. Nergens is voorgeschreven dat de hoorplicht te dezen ook vereist dat hij zijn standpunt nog eens persoonlijk voor de beroepscommissie mocht uiteenzetten.

De keuze van verzoeker om zijn “specifieke situatie” en “de oorzaken van de slechte resultaten” in zijn beroepschrift niet nader toe te lichten, is volledig aan hem toe te schrijven. Hij maakt thans voor de Raad van State overigens niet aannemelijk dat hij niet bij machte was om zulks reeds in het beroepschrift te doen. Het kan, op het eerste gezicht, de beroepscommissie niet ten kwade worden geduid naar aanleiding van een dermate vaag argument niet om nadere toelichting te hebben verzocht. Het stond, zo lijkt het, uitsluitend aan verzoeker om zijn grieven in het beroepschrift te formuleren.

Ten overvloede wordt opgemerkt dat in het beroepschrift van zijn moeder enkel wordt geschreven dat zij wel meer wil uitleggen “als [de algemeen directeur] het wenst”. *Prima facie* lijkt dit geen verzoek tot horen.

Het middel is niet ernstig.

B. Tweede middel

Uiteenzetting

7. In het tweede middel roept verzoeker de schending in van “artikel 5, §5 juncto de artikelen 68, 69, 70, 71, 72 en 73 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2002 betreffende de organisatie van het voltijds

secundair onderwijs [...], en van de materiële motiveringsplicht evenals de formele motiveringsplicht zoals voorzien in de artikelen 2 en 3 van de Wet Formele Motivering van 29 juli 1991”.

Hij betoogt daartoe dat de beroepscommissie zijn bezwaren niet heeft betrokken bij de beoordeling van het beroep, dat de eigenlijke motivering van wat hij de “beslissing” van de beroepscommissie noemt slechts één paragraaf uitmaakt en dat een dergelijk verslag, dat de algemeen directeur zich in de bestreden beslissing volledig eigen heeft gemaakt, niet van aard is hem toe te laten te begrijpen waarom besloten werd om de delibererende klassenraad niet opnieuw bijeen te roepen. Ook de beslissing van 30 juni 2011 van de delibererende klassenraad waarbij aan verzoeker een oriënteringsattest C wordt toegekend, acht hij “allesbehalve gemotiveerd”. De beslissing van de directeur om de klassenraad niet opnieuw samen te roepen, is volgens verzoeker evenmin gemotiveerd en bevat niet de minste verwijzing naar de argumenten die door hem werden aangevoerd. Er zou ook niet naar verzoekers positieve resultaten zijn verwezen.

Beoordeling

8. De beslissing van de directeur om, na het uitoefenen van het recht op overleg door verzoeker, de delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen, is met het doorlopen van de tweede fase van de in het organisatiebesluit voorziene beroepsprocedure, opgeslorpt door de thans bestreden beslissing. Verzoeker kan er dan ook niet met goed gevolg kritiek op leveren.

In die mate is het middel dan ook niet ontvankelijk.

9.1. Het kan voor verzoeker wel nuttig zijn de beslissing van de delibererende klassenraad waarbij hem een C-attest wordt toegekend en het advies van de interne beroepscommissie te bekritisieren. Onwettigheden die aan de klassenraadsbeslissing kleven, konden voor de algemeen directeur een reden zijn om die klassenraad opnieuw samen te roepen. Indien het advies van de beroepscommissie door onregelmatigheden is aangetast, kon de algemeen directeur zich er niet zonder meer bij aansluiten.

9.2. Van de klassenraadbeslissing van eind juni kan inderdaad worden gesteld dat de motivering die op het rapport werd meegedeeld (“Examen 2: alles onvoldoende”) uiterst summier is. Nochtans mag op het eerste gezicht worden aangenomen dat de mededeling dat het C-attest gesteund is op het feit dat verzoeker voor alle vakken een onvoldoende haalde tijdens de tweede examenperiode, op zich voldoende duidelijk is. Een bondige formulering, zoals te dezen, samen met het rapport met vermelding van de punten en vakcommentaren en de informatie over de beoordelingscriteria of deliberatierichtlijnen die de leerling al geacht wordt te kennen uit het schoolreglement, lijkt te volstaan om de beslissing te begrijpen. Hoe dan ook heeft verzoeker ten minste door de mededeling van het advies van de beroepscommissie dat gevoegd was bij de bestreden beslissing zoals die aan de moeder van verzoeker werd overgemaakt, alle motieven van de delibererende klassenraad mogen vernemen: jaartekorten voor vier vakken, acht tekorten voor examenperiode 2, een gebrek aan studie-inzet, geen aangepaste studiemethode en tekorten aan basiskennis. Alleszins lijkt daardoor het doel van de formele-motiveringsplicht, dat erin bestaat de betrokkene op een nuttig tijdstip in kennis te stellen van de redenen waarom een voor hem ongunstige beslissing is genomen zodat hij zich, met de middelen die het recht hem ter beschikking stelt, tegen die beslissing kan verweren door aan te tonen dat de tot uiting gebrachte motieven niet deugdelijk zijn, te zijn bereikt. Verzoeker trekt die motieven niet in twijfel.

9.3. Wat het advies van de beroepscommissie betreft, wordt opgemerkt dat dit advies heel wat uitgebreider is dan verzoeker wil doen uitschijnen. De beroepscommissie brengt een overzicht van de tekorten van verzoeker, herinnert vervolgens aan de deliberatierichtlijnen zoals die vermeld staan in het schoolreglement en past die toe op verzoekers geval. Vervolgens verwijst de beroepscommissie naar de motieven van de delibererende klassenraad om verzoeker een C-attest toe te kennen en naar de argumenten van de directeur om de klassenraad niet opnieuw samen te roepen.

Specifiek wat het beroepschrift van verzoeker betreft, is de beroepscommissie van oordeel dat het “zeer vaag” is en dat het bezwaar (“de moeilijke omgeving waarin [verzoeker] zijn schooljaar heeft doorgebracht”) “van externe aard is”. Bij de bespreking van het eerste middel werd reeds opgemerkt dat

verzoeker had nagelaten zijn “specifieke situatie” nader toe te lichten. Verzoeker kan de beroepscommissie thans bezwaarlijk verwijten die niet nader verklaarde “specifieke situatie” niet méér concreet in rekening te hebben genomen.

Verzoeker verneemt verder in het advies wel degelijk waarom de beroepscommissie -en vervolgens dus ook de algemeen directeur, die zich het advies eigen maakt- van oordeel was dat de delibererende klassenraad niet opnieuw diende te worden samengeroepen: “de delibererende klassenraad [heeft] na beraadslaging de deliberatienormen correct [...] toegepast”, “het aantal onvoldoendes van [verzoeker] [maakt] ongeveer één derde van de evaluatie [uit]” en “het aantal onvoldoendes voor EX2 (alle vakken) [is] uitzonderlijk ondermaats”. Die motieven betwist verzoeker overigens niet.

Verzoeker betoogt nog dat geen rekening werd gehouden met zijn “positieve resultaten”. Welke resultaten verzoeker in zijn geval “positief” noemt, verduidelijkt hij echter niet en is ook niet zonder meer zichtbaar.

10. Het middel is zijn geheel niet ernstig.

C. Derde middel

Uiteenzetting

11. Een derde middel is genomen uit de schending van het evenredigheidsbeginsel en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Verzoeker doet gelden dat het niet toekennen van de mogelijkheid van een tweede examenkans “manifest onevenredig” is, nu uit de diverse rapporten zou blijken dat hij “wel degelijk over het potentieel beschikt” om te slagen, minstens in “specifieke omstandigheden” verkeert die een tweede examenkans zouden verantwoorden.

Beoordeling

12. De Raad van State mag zich bij zijn beoordeling niet in de plaats van de delibererende klassenraad stellen voor de beoordeling van de examenresultaten en van de geschiktheid van de leerling om het volgende jaar aan te vatten. Het komt alleen aan de delibererende klassenraad toe om die keuze te maken. De delibererende klassenraad beschikt daarbij over een discretionaire bevoegdheid. De Raad van State kan een leerling derhalve niet beschermen tegen strenge beslissingen, alleen tegen onwettige beslissingen. Een beoordeling door de delibererende klassenraad mag door de Raad van State alleen dan voor onwettig worden gehouden indien blijkt dat die beslissing niet gedragen kan worden, in rechte of in feite, door de er voor ingeroepen motieven of indien het om een beslissing gaat waarvan gewoon niet te begrijpen valt hoe ze zelfs binnen die ruim geachte discretionaire bevoegdheid tot stand is kunnen komen, waarvan met andere woorden niet denkbaar is dat enige zorgvuldig handelende klassenraad ze zou nemen.

Het behoort tot de autonomie van de klassenraad om te oordelen of sommige leerlingen aan een bijkomende proef onderworpen moeten worden.

In die optiek valt niet in te zien hoe de delibererende klassenraad te dezen de grenzen van de redelijkheid of zorgvuldigheid zou hebben overschreden door aan verzoeker, van wie alle cijfers voorhanden waren en waarvan bezwaarlijk kan worden voorgehouden dat de zwakke examenresultaten zich onverwacht aandienden, een bijkomende proef te ontzeggen.

Het derde middel is niet ernstig.

D. Vierde middel

Uiteenzetting

13. Verzoeker steunt een vierde middel op de schending van de artikelen 71 tot en met 74 van het organisatiebesluit en op machtsoverschrijding.

Hij brengt in herinnering dat de beroepscommissie haar advies zou hebben verleend op 24 augustus 2011 en dat de bestreden beslissing dateert van 25 augustus 2011. Nochtans, aldus verzoeker, bestaat er een e-mailbericht van 26 augustus 2011 van de algemeen directeur van de scholengroep Midden-Brabant aan zijn moeder, waaruit blijkt dat de beslissing niet was genomen en dat de beroepscommissie pas op 30 augustus zou samenkomen. Daaruit blijkt volgens verzoeker dat de bestreden beslissing genomen werd zonder het advies van de beroepscommissie af te wachten. Een andere verklaring is volgens verzoeker dat “de bestreden beslissing laattijdig werd genomen, nl. op een ogenblik dat het niet meer mogelijk zou zijn om de Beroepscommissie nog op geldige wijze bijeen te roepen, minstens dat zij een datum [vermeldt] op dewelke zij nog niet bestond”.

Beoordeling

14. In de eerste plaats wordt vastgesteld dat verzoeker zelf het verslag van de beroepscommissie van 24 augustus 2011 bijbrengt en niet aangeeft dit stuk via de geëigende weg van valsheid te hebben beticht.

Verwerende partij maakt voorts op het eerste gezicht aannemelijk dat de algemeen directeur zich bij het verzenden van het e-mailbericht van 26 augustus 2011 heeft vergist van dossier. Dergelijke materiële vergissing is niet van aard om de wettigheid van de bestreden beslissing in het gedrang te brengen.

Het middel is niet ernstig.

E. Vijfde middel

Uiteenzetting

15. Een vijfde middel wordt geput uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en van het niet-discriminatiebeginsel.

Verzoeker werpt op dat “[u]it feitelijke elementen die door verwerende partij zullen kunnen worden bevestigd, blijkt dat andere leerlingen van

de klas van [verzoeker] die in een vergelijkbare situatie verkeerden, [...] wel de mogelijkheid hebben gekregen bepaalde examens in een tweede zittijd opnieuw af te leggen”, zodat verzoeker “op ongelijke wijze werd behandeld”.

Beoordeling

16. Het komt in de eerste plaats toe aan verzoeker om de aangevoerde schending van het gelijkheidsbeginsel met concrete en precieze gegevens aannemelijk te maken. Een schending van het gelijkheidsbeginsel kan maar aan de orde zijn, zo lijkt het, wanneer verzoeker aan de hand van stukken kan aantonen dat hij zich in gelijke omstandigheden als andere leerlingen bevindt en dat de beoordelingsmaatstaf op die gelijke gevallen op een verschillende wijze is toegepast.

Van die concrete en precieze gegevens is in het verzoekschrift, noch in de bij dat verzoekschrift gevoegde stukken enig spoor terug te vinden. Verzoeker mag van de Raad van State, noch van het met het onderzoek van de zaak belaste lid van het auditoraat verwachten dat zij in de plaats van verzoeker dit onderzoek voeren.

Ook het vijfde middel is niet ernstig.

VI. Besluit

17. Nu alle middelen niet ernstig zijn bevonden is meteen niet voldaan aan één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, die cumulatief moeten zijn vervuld wil een vordering tot schorsing worden toegewezen. Deze vaststelling volstaat om de vordering te verwerpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vordering.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 september 2011, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Pierre Barra,	staatsraad,
	waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Frank Bontinck,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Pierre Barra